

Sygn. akt: I Cgg 14/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Domicela Gawlińska-Kowalczyk
Protokolant:	protokolant sądowy Aleksandra Strumiłowska

po rozpoznaniu w dniu 3 marca 2016 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa P. P., R. P.

przeciwko (...) S.A. w K.

o naprawienie szkody

1. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 105.637,11 (sto pięć tysięcy sześćset trzydzieści siedem i 11/100) złotych z ustawowymi odsetkami liczonymi za okres od 21 czerwca 2012 roku do 31 grudnia 2015 roku oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie począwszy od 1 stycznia 2016 roku;
2. zasądza od pozwanej na rzecz powodów solidarnie kwotę 7.200 (siedem tysięcy dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
3. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 9.200 (dziewięć tysięcy dwieście) złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Domicela Gawlińska - Kowalczyk

Sygn. akt I Cgg 14/12

UZASADNIENIE

Powodowie R. i P. P. wnieśli ostatecznie (k. 332, 484) o zasądzenie na ich rzecz solidarnie od pozwanej (...) S.A. w K. odszkodowania w kwocie 105 637,11 zł , w tym 23% podatek VAT, z odsetkami ustawowymi od dnia 21 czerwca 2012 roku do dnia zapłaty, z tytułu szkód górniczych w nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) oraz o zasądzenie od pozwanej kosztów sądowych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w podwójnej wysokości stawki minimalnej. W uzasadnieniu podnieśli, że są właścicielami powyższej nieruchomości, na której na skutek prowadzonej przez pozwaną eksploatacji powstały szkody górnicze, za które pozwana uznała swą odpowiedzialność w czasie prób ugodowego załatwienia sporu /wartość szkody oceniła na 29 839 złotych/. Termin zasądzenia żądanych odsetek uzasadnili powodowie tym że w dniu 20 czerwca 2012 roku pozwana odpowiedziała na ich wezwania do zapłaty, a więc w tym czasie znała już roszczenie i mogła je spełnić.

W odpowiedzi na pozew pozwana uznała powództwo co do zasady i wskazała, że pomiędzy stronami istnieje jedynie spór co do wysokości szkody i wyceny kosztów robót niezbędnych do jej usunięcia, przy czym zaznaczyła, że

żądanie powodów uznaje za wygórowane. W toku procesu pozwana zaproponowała zawarcie ugody i wypłacenie odszkodowania w kwocie 44 496,89 złotych (k. 178).

Sąd ustalił, co następuje:

Powodowie pozostający w związku małżeńskim są współwłaścicielami nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), składającej się z działki oznaczonej numerem (...) o obszarze 0,2532 ha, dla której Sąd Rejonowy w Gliwicach prowadzi księgę wieczystą nr (...). Nieruchomość znajduje się w obszarze wpływów eksploatacji górniczej pozwanej. Pomiędzy stronami toczyło się przedsądowe postępowanie ugodowe, podczas którego pozwana uznała swoją odpowiedzialność za szkody górnicze. Strony nie doszły jednak do porozumienia co do wyceny naprawy szkód górniczych. Powodowie oszacowali koszty na 108 693 zł, pozwana zaś wyceniła je na 29 839 złotych. (**okoliczności bezsporne**)

Na powierzchni działki wystąpiły szkody górnicze w postaci nierówności oraz zwiększenia spadku w kierunku północnym (w latach 1970 – 2012 powierzchnia działki przechyliła się w kierunku północnym o 0,60m). Całkowite obniżenia wynoszą od 1,27 do 1,44 m w granicy południowej oraz 1,87 do 2,04 m w granicy północnej.

Naprawa wymienionych szkód górniczych powinna polegać na rekultywacji, czyli przywróceniu walorów użytkowych gruntu. Rekultywacja gruntu powodów winna nastąpić poprzez wyrównanie (czyli niwelację) do rzędu otaczającego ją terenu.

Nieruchomość powodów położona jest na terenach o przeznaczeniu usługowo-produkcyjnym z możliwością lokalizacji usług publicznych i usług komunikacji samochodowej (symbol planu zagospodarowania przestrzennego F.2 UP). Zgodnie z wypisem z rejestru gruntów, grunt powodów był kwalifikowany jako rola klasy IVb i jako taki podlega rekultywacji technicznej. Zgodnie z aktualną decyzją Prezydenta Miasta K. z 22 stycznia 2016 roku (k. 621) nieruchomość została zakwalifikowana jako grunty orne klasy IVa.

Sposobem naprawy działki jest niwelacja terenu ziemią urodzajną i zagospodarowanie o kierunku trwałych użytków zielonych. Koszty naprawy szkód uzależnione są od ceny 1m³ ziemi oraz kosztów jej transportu na działkę.

Najbliżej położone miejsce sprzedaży humusu od miejsca rekultywacji to 10,5 km.

Powodowie zakupili humus o objętości 1229m³. Został on rozścielony na nieruchomości bez uprzedniego usunięcia warstwy ziemi rodzimej. Część humusu o objętości 624m³ została już rozścielona na nieruchomości – warstwą o średniej miąższości 0,34m na powierzchni 576m² oraz warstwą o średniej grubości 0,2187m na powierzchni 1956m².

Koszt naprawy szkód górniczych na rzeczonej działce powodów to kwota 85 883,83 zł netto, w tym koszt zakupu ziemi urodzajnej to 51 762,86 zł, a jej transportu 18 637,02 zł netto. Kwota 13 759,63 zł netto to koszt rozścielenia ziemi urodzajnej spycharkami, a kwota 1 724,32 zł netto wykonania łąk parkowych siewem na terenie płaskim przy uprawie mechanicznej w gruncie kat. III z nawożeniem.

(**dowody** : opinia biegłego mgr inż. J. D. k. 145-163 i uzupełniająca k. 191-194; opinia biegłego mgr inż. G. B. k. 279-298 i uzupełniająca k. 455-457; opinia biegłego dr inż. S. O. k. 505-522; opinie ustne uzupełniające – protokół oraz e-protokół z rozprawy w dniu 3.03.2016r. k. 623-624, 626; decyzja Prezydenta Miasta K. z 22.01.2016r. k. 621; przesłuchanie powoda - protokół oraz e-protokół z rozprawy w dniu 3.03.2016r. k. 624-626)

Opisany stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów. Wiarygodność dowodów z dokumentów nie była kwestionowana. Także opinie biegłych w przyjętym powyżej zakresie dotyczącym szkód na nieruchomości oraz właściwego sposobu ich naprawy były co do zasady zgodne i uzupełniały się. Natomiast odnośnie do kosztów rekultywacji Sąd oparł się na wyliczeniach i wnioskach opinii biegłego G. B., uznając je za własne. Opinia biegłego była w tym zakresie najbardziej logiczna, konsekwentna i rzetelna, poparta stosownymi wyliczeniami oraz kosztorysami, a zastrzeżenia pozwanej biegły w sposób przekonujący wyjaśnił w opiniach uzupełniających, podtrzymując w całości

wnioski płynące opinii głównej i wyjaśniając wątpliwości strony. Pozwana nie podważyła skutecznie opinii biegłego ani jego wyliczeń.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jako zasadne.

W przedmiotowej sprawie zdarzenie wywołujące szkodę powstało jeszcze przed wejściem w życie nowej ustawy Prawo geologiczne i górnicze, gdyż eksploatacja trwała w latach od 1970 – 2012. Ze względu na okres powstania szkód podstawę żądania pozwu stanowi art. 91 ust.1 w zw. z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku Prawo geologiczne i górnicze (t. jedn. Dz. U. Z 2005 r. Nr 228 poz. 1974 z późn. zm.). Zgodnie z uchwałą podjętą przez Sąd Najwyższy w dniu 22 listopada 2013r. w sprawie o sygn. III CZP 75/13 do spraw o naprawienie szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w których zdarzenie wywołujące szkodę, jak i jej powstanie miały miejsce przed dniem 1 stycznia 2012 roku stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo geologiczne i górnicze.

Artykuł 91 ust. 1 ww. ustawy stanowi, że właściciel nie może sprzeciwić się zagrożeniom spowodowanym ruchem zakładu górniczego, jeżeli ruch ten odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie. Może żądać naprawienia wyrządzonej tym ruchem szkody zgodnie z przepisami tej ustawy. Artykuł 94 ustawy stanowi, że naprawienie szkody powinno nastąpić przez przywrócenie stanu poprzedniego. W myśl art. 95 ust. 1, jeżeli nie jest możliwe przywrócenie stanu poprzedniego lub koszty tego przywrócenia rażąco przekraczałyby wielkość poniesionej szkody, naprawienie szkody następuje przez zapłatę odszkodowania.

Przesłankami odpowiedzialności przedsiębiorcy górniczego za szkody górnicze są wystąpienie szkody oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem zakładu.

Związek przyczynowy pomiędzy szkodą, jaka wystąpiła na nieruchomości powodów a działalnością górniczą pozwanej nie był kwestionowany. Kwestią sporną pozostała wysokość należnego powodom odszkodowania.

Wyliczenie zasadnego odszkodowania z tytułu naprawienia szkód górniczych na działce powodów winno nastąpić poprzez obliczenie kosztów rekultywacji rozumianej jako przywrócenie walorów użytkowych gruntów, a więc rekultywacji w sensie technicznym (wykonawczym). Przeciwnie stanowisko prezentowała strona pozwana, twierdząc, że naprawienie szkody nie może polegać na rekultywacji gruntu, bowiem brak przesłanek do przeprowadzenia prawnej rekultywacji w myśl obowiązujących przepisów prawa.

Działkę powodów zakwalifikowano jako grunt orny klasy IV a, przy czym znajduje się on – zgodnie z planem zagospodarowania przestrzennego – na terenach o przeznaczeniu usługowo-produkcyjnym, istotnie nie podlega zatem rekultywacji prawnej. W związku z tym, że szkody powstałe na nieruchomości powodów mają charakter szkód górniczych, powodowie nie byli zobowiązani do uzyskania decyzji administracyjnej starosty w sprawie rekultywacji. Odszkodowanie powinno jednak stanowić ekwiwalent naruszonego dobra, a więc powodowie mają prawo do rekultywacji technicznej, a więc do przywrócenia gruntu do stanu poprzedniego /także pod względem jego jakości/.

Właściwym sposobem przywrócenia walorów użytkowych gruntów powodów jest wyrównanie nierówności terenu i tym samym jego podniesienie poprzez nawiezenie ziemi urodzajnej i jej równomierne rozłożenie. Koszty zakupu ziemi, jej dowiezienia oraz prace związane z rozścieleniem ziemi i siewem zostały wyliczone przez biegłego sądowego G. B.. Przyjęty sposób wyliczeń nie został skutecznie podważony przez stronę pozwaną, a powódka co do zasady zgodziła się kosztorysem, podnosząc jedynie, że zasadny jest 23% podatek VAT. W ocenie Sądu wyliczenia zostały wykonane rzetelnie, prawidłowo, biegły wziął pod uwagę wszystkie możliwe warianty (także różne ceny dostępnego na rynku humusu i koszty jego dowozu), obliczając uśrednione wydatki związane z rekultywacją. W żadnym razie nie można uznać wyliczeń biegłego za zawyżone. Przedstawiają one rzeczywiste, niezbędne koszty rekultywacji. Zasadnym było także doliczenie 23% podatku VAT i zasądzenie odszkodowania zgodnie z żądaniem powodów.

Mając powyższe względy na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono w oparciu o przepis art. 98 kpc, uznając iż stroną przegrywającą proces jest pozwana. Koszty sądowe obejmują opłatę sądową w kwocie 5 282 zł, od uiszczenia której powodowie z mocy ustawy byli zwolnieni oraz kwotę 3 917,12 zł tytułem nieuiszczonych wcześniej wydatków na poczet opinii biegłych (wplacone przez pozwaną zaliczki wyniosły łącznie 6 993,75 zł, a wypłacone wynagrodzenia za opinie łącznie 10 910,87 zł). Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powodów zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego, uznając iż z uwagi na zawilóść sprawy oraz niezbędny, duży nakład pracy włożony przez pełnomocnika powodów, konsekwentnie podtrzymującego stanowisko w sprawie, zasadnym jest zasądzenie wynagrodzenia w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, tj. kwotę 7 200 złotych.